

Заштото кооперацията и читалището въ нашето село съж две на една същност. Заштото материалната и духовна храна вървята ржка за ржка.

Н. Пушкировъ

Значение на химическия съставъ на почвата за качеството на земеделските продукти

Растенията могат да вирбят, само когато храната имъ съдържа всички елементи, които съж необходими за тѣхното изграждане.

Растенията извличатъ тѣзи елементи изъ водата, въздуха и минералните соли на почвата.

Количеството на всѣки елементъ, което се съдържа въ храната, има опредѣлена минимална граница; спадне ли то подъ нея, растението не може да вирбе. Ако обаче това количество е по-голѣмо, растението не го изпушта. То натрупва въ себе си излишака отъ този елементъ — сѫщо така, както правятъ и животните. Така напр., ако хранимъ младо добиче само съ слама, то ще живѣе, но ще бѫде слабо и мършаво. Захранимъ ли сѫщото животно съ сѣно и ечемикъ, то ще се засили, ще порасте и се угои. Това показва, че у сламата има всички елементи, каквито има и въ другата храна, но въ сѣното и ечемика тѣхното количество е по-голѣмо. Съ една дума, качеството на сламата, като храна, е по-долно отъ това на сѣното и ечемика.

При растението, влиянието, което указва качеството на храната, съ око не се забелязва. То се доказва по химически начинъ.

Химическиятъ съставъ на плодовете, семената и на другите растителни части по качество е еднакъвъ, т. е. всички се състоятъ отъ бѣлтъчини (протеинъ), вжглеводи, масти и минерални соли. Количество, обаче, на тѣзи главни съединения у разните растения е различно. То не е еднакво и въ различните части на едно и сѫщо растение. Ако е още по-важно за насъ, то е, че количеството на тѣзи главни съставни части не е еднакво и въ една и сѫща част на растението. Напр., зърната на единъ и сѫщъ сортъ пшеница отъ различни място на България не съдържатъ въ себе си еднакво количество отъ изброените четири главни съставни части. Отъ едно място пшеничените зърна съдържатъ повече бѣлтъчици (протеинъ), отколкото отъ друго място. Обрат-